

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével).

Számja mindenütt 1 krajczár.

Előfizetési ára:

Helyben házhoz hordva vagy vidéken postai szétküldéssel: egy hónapra 60 kr.

Esti Hírlap

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda
V. ker., Honvéd-utca 4. szám.Szerkesztőségi órák:
délelőtt 10 órától délután 3 óráig.

Kiadóhivatal nyitva egész nap.

Szerkesztőségi telefon: 686.

Kiadóhivatali telefon: 382

Budapest, jan. 24.

A Dreyfus-ügyből kifolyólag Algírben véres zavargások voltak.

Levegőt az iskolának!

Még sohasem volt fővárosi iskoláinknak olyan kevés levegőjük, mint ebben az esztendőben. Nem azért, mint ha ez az olcsó materia a vízhez hasonlóan székes fővárosunkban megfoghatott volna. Hanem azért, mert a hivatalos bölcsesség rendszeren úgy intézi a dolgok rendjét, hogy az élet alapfeltételeit, mint amilyen a víz és a levegő, számításon kívül hagyja. A vízmizériák mellett ebből az okból kell feltárunk a fővárosi iskolák levegő-mizériáit.

Felhívjuk első sorban a hatósági orvosok figyelmét azokra a légmentes állapotokra, melyben iskoláink különösen a jelen tanévben leledzenek. A múlt években még elvontunk valamiképpen. A jelen iskolai órarendbeosztás azonban lehetetlenné teszi reggel hét órától esti hétig a szellőztetést, mert teljes tizenkét órán át tanulók foglalják el tantermeinket.

Csodáljuk, hogy hatósági orvosainknak ez ideig elkerülte a figyelmét ez az órabosztás. Állításunk igazságáról azonban meggyőződhetnek, sőt kötelességük erről a halálos állapotról meggyőződni. Egyszerűen kérjük be hivatalból minden iskola órarendbeosztását és meglátják, hogy a tizenkét órás tanteremhasználatot csak délután 12—1-ig szakítja meg egy kis órai szünet, mely idő azonban a cél szerű szellőztetésre semmiképp sem használható. Egyszerűen azért nem, mert a tantermekhez hasonlóan a szolgásmélyzet és a felügyelő igazgató is egész napon talpon van és csak 12—1-ig való pihenőjére szünet van.

Hogy miképp állottak elő ezek az állapotok? Ennek 1-ször a sok gyerekek és kevés iskola, 2-szor a külön hittani és kézimunkaórák, 3-szor a privátóraók és 4-szer az új iparoktatási rendszer az oka.

A sok gyerek és kevés iskola miatt számos iskolánkban van félnapos rendszer azaz délelőtt és délután felváltva más-más osztály tartja megszállva az iskolaszobát. Már ez magában 7—8 órára veszi igénybe a tantermet. Hozzászámítva délelőtt-délután 1—1 órai gyülekezési időt, ami nem is sok a mi iskolában melegező munkás gyer-

meinknél, ez az óraszám már tízre emelkedik. Vegyük hozzá az ipariskolai 2 tanórát és előttünk áll a hatvan tanulótlal naponkénti tizenét óráig elfoglalt, fülledt iskolaszoba.

De ott, ahol nincs is félnapos rendszer, még ott is gondoskodva van arról, hogy a tanterem valamiképp levegőhöz ne jusson. Az ilyen helyen, hogy több tanóra jusson egy napra, minden elfogadható ok nélkül a csütörtököt szabaddá teszik. Talán ezen az egy napon raktározák be az egész hétre való levegőt. A többi napra így átlag 5 tanóra jut, délelőtt-délután 1—1 óra gyülekezésre. A külön hittani, kézimunkai és privátóraók szintén lefoglalnak naponta 1—2 órát. Hozzá a két órás ipariskola és már is megvan az iskolaszobának naponkénti tizenegy órai elfoglaltsága.

Midezeket pedig azért soroltuk el, hogy hatósági orvosaink ne elregejjenek meg egy-egy iskola órarendbeosztásának semmiféle töredékével, hanem kívánják a rendes órarenden kívül úgy az ipariskoláknak, mint a privátóraóknak és egyéb mellékóráknak beosztását is.

A nagy közönség figyelmét pedig a rossz levegőtől eltekintve egyéb bajokra is felhívjuk, amelyeknek oka egyes egyedül a tizenkét órás tanterem-használat.

A laikus azt hinné, hogy ez a légmentes állapot a gyermekeken kívül legfeljebb az iskolaszoba zsel-lérakóit; az egereket és pókokat háborítja meg naphosszat.

Holott a dolog úgy áll, hogy első sorban megsínyli ezt az iskola lelke: az igazgató.

Nem egy iskola vezetésében észleljük már a hatást. Maguk az igazgatók sens géne adnak kifejezést ebbeli meggyőződésüknek.

A dolog úgy áll, hogy maga a tanítótság váltakozik osztályok szerint és amint három osztály fordul meg naponként egy tanteremben, hasonló módon három tanító váltja is fel egymást. Igazgató azonban csak egy van, és ez nap nap után reggeli hét órától esti 8 óráig volna kénytelen talpon lenni, ha kötelességéhez hiven vezetni akarja iskoláját. A köznap 13 óras szellemi munkához járul még a vasárnapi oktatást ellenőrző 5 órai elfoglaltság. Ebből vagy kötelességszegés, vagy idegbetegség következik. Mind a kettőre tudunk példát.

A nagy közönség sérelme tehát, gyermekeinek rossz levegővel való traktálása mellett abban áll, hogy

vagy ellenőrizetlenül folyik a tanítás, vagy pedig egy egészségében és kedélyében megtámadott igazgatóval kell érintkeznie, és ilyen igazgató tesz igazságot, már tudniillik olyant, amilyenre képes, az egyes felmerült esetekben.

Kérdés már most: miképp lehetne iskoláinknak tizenkétórás megszállását megszüntetni?

Először is a tanulók gyülekezése szükséges két órából egyet megtakaríthatnánk, ha az oktatást iskoláinkban *egyvégebe* négy órán át teljesítenék, és nem délelőtt-délután 2—2 órákban. Ezután el kellene rendelni, hogy a *hittani órák a rendes iskolaidőn túl nem oszthatók* be. Az igazgató rendelkezése alatt álljon a hitoktató, ne pedig az iskola igazgatója a hitoktató után. Továbbá kívánjuk a *privátóraók ellátását*, mert minek adja a főváros magánzókolára a tantermeit, mikor közzébra is csak tizenkét órán át fojtóvá tett levegőt tud nyújtani csemetéinek?

Már ezzel a három intézkedéssel három szabad órát nyer a tanterem nagy része naponta és ezzel a tanterem elfoglaltsága 8—9 órára szállítható le. Ebből még a 2 órai iparoktatás volna elveendő azoknál az iskolaszobáknál, melyekben félnapos váltakozó rendszer mellett még mindig zsufoltaság lenne. Az oktatás ezekből az elemi iskolákból a polgári iskolákba volna átteendő. A felsőbb osztályok oktatásának sikere amugy is megkívánja a szertárakat és rajztermeket. Általában ki kellene mondani, hogy körülbelül *200 osztályos iparoktatásunk csakis oly tantermekben engedhető meg, ahol az egyvégebe való tanítás legfeljebb 1 órákor már bevégezhető.* Minthogy pedig ennyi polgári iskolai osztály nincs, azért kellene legalább addig is, míg több iskolaépületünk lesz, elemi iskoláink egy részében az egyvégebe való tanítást meghonosítani.

Mindez egyetlen krajczárjába sem kerülne az iskolafentartó hatóságoknak, a mostani tarthatatlan állapotok pedig egyszerűbe megszűnnének.

Budapest, január 24.

+ Szápáry Gyula gróf miniszter.

A hivatalos lap csak tegnap közölte a legfelsőbb kéziratot, mely hírül adja Josika Soma báró távozását, rendesen jól informált politikai körökben mégis már ma egészen határozottan beszéltek az új miniszterről, aki senki más nem volna, mint Szápáry Gyula gróf. Eszerint Bánffy Dezső báró csak igen rövid ideig tartaná meg a bécsi tárcza ideig-

lenes vezetését és rövidesen átadná azt Szápáry Gyula grófnak. A történelmi hűség kedvéért ideiglatjuk, hogy Szápáry Gyula gróf volt már miniszterelnök, földmívelési miniszter, pénzügyminiszter és belügyminiszter.

× *A 48-as honvédség a törvénytarban.* A fővárosi függetlenségi és 48-as polgárok köre Lukács Gyula orsz. képviselő elnöklele alatt bizottságot küldött ki a szabadságharc jubileumának rendezése tárgyában. E bizottság tegnapi ülésében a többi közt — mint értesültünk — elhatározta, hogy a kör kérvényt fog intézni a képviselőházhoz, az iránt, hogy az 1848—1849-iki honvédhadseregnek, a haza körüli érdemei törvénybe iktattassanak.

A külföldről.

A francziák szombaton alaposan leüzték a németet. Azt hitte a világ, hogy a bécsi reichsrath botránnyain már nem igen lehet tultenni, és ime, a franczia parlament bebizonyította, hogy mégis csak ő a világ legtemperamentumosabb parlamentje. Szombaton a szó szoros értelmében verekedett az egész Palais-Bourbon. Verekedtek a képviselők, az újságírók s verekedett a karzat közönsége egymás között külön-külön. Ez valóban szédületes perspektíváját nyitja meg előttünk az érdekes üléseknek. Ugyanis a permutáció és kombináció örök törvényei szerint még a következő esetek lehetségesek: a képviselők összekapnak az újságírókkal, az újságírók a karzattal, s végül a karzat a hon atyáival. Így legalább is három ülésre megvan az izgatószenarió.

Érdekesnek tartjuk azonban szöszterint közölni Jaurés szocialista képviselő beszédét, mely a szombati skandalumokat felidézte.

Amint Cavaignac befejezte beszédét, Jaurés fölsiet a szónoki tribünre s kijelenti, hogy magáévá teszi Cavaignac interpellációját. Nem akadályozhatja őt meg — nygmond — senki abban, hogy amit el akar mondani, a franczia kamarában előadhassa. Lehetetlen, hogy ilyen vita minden eredmény nélkül végződjék. A miniszterelnök, szerinte, közeledett Cavaignac és társai felfogásához.

Gyávaságnak bélyegzi, hogy Zolát üldözik. A miniszterelnök a *Debaclé*-t említette, Nem azok készítik elő a romlást — folytatja menydörgő hangon — akik a hibákat megróják, hanem azok, akik a császárság-korabeli tábornokok tradícióját követik.

Beszélhetnek, amennyit akarnak, hadsereg becsületéről, a haza javáról, az önk legfőbb gondja mégis csak az marad, hogy megmentsék a reakciónak és az előjogoknak ezt a kormányát.

Nem azok, akik a hadsereg hibáit napfényre hozták, hanem az udvari tá-

bornokok idézték elő a császárság összeomlását; valamint hogy a jessuita tábornokok részéről ugyanez a veszedelem fenyegeti ma a köztársaságot.

A miniszterelnök, amikor az imént a haditörvényszék határozatai ellen megindított áramlatot meggyanúsította, meggyanúsította egyszermind pártjának azt a részét is, amely a vallási szvenvedélyeket fölkarolja.

A miniszterelnök sajátos helyzetben van. Az igazságnak minden szava, amit kiejt, éppen azokat találja, azokat bélyegzi meg, akik őt támogatják, az ő miniszterségének életét meghosszabbítják. Félre a fífikákkal, félre minden kétértelműséggel! Tudja a miniszterelnök ur, mi a mi bajunk, a mi halálos szinylődésünk? Megmondom önöknek s felelősséget vállalom szavamért: a kétértelmű félrendszabályok, a gyáva hazugságok munkálják a mi romlásunkat. Igen, Zola üldöztetése is gyáva hazugság!

Bernis gróf (közbeszól.) Ön bizonyára a szindikátushoz tartozik; valószínűleg a szindikátus ügyvédje!

Jaurés (kiabálva): Bernis gróf, ön nyomorult gyáva fickó!

Erre következtek azok a viharos jelenetek, amelyekről a Magyar Hírlap már beszámolt a közönségnek.

A Dreyfus-botrány.

(Az Esti Hírlap táviratai.)

A Dreyfus-ügy nem nyughatik. Most már Algirban is katonaságnak kellett közbelépni, hogy a rend fel ne bomoljon, a párisi lapok pedig sajnálattal konstatálják, hogy a parlament megnyitásának éppen századik évfordulóján fejlődtek botrányokká a felizgatott szvenvedélyek. Távirataink ezek:

Páris, jan. 24.

A szombati ülés szcénái a francia sajtót a legelénkebben foglalkoztatják. Az összes lapok megegyeznek abban, hogy a francia parlamentben ilyen jelenetek nem fordultak elő még akkor sem, amikor az izgatottság a legmagasabb fokot érte el. A francia képviselők a parlamenti illem határait sohasem lépték túl. — Sok újság így fejezi be cikkét: *Nem kell most már irigyelnünk Auszriát!*

Páris, jan. 24.

Gerault-Richard szocialista képviselő, aki a szombati verekedésnek egyik főszereplője volt, így adja elő a hirhedt jelenetet:

Bernis gróf már a költségvetés tárgyalása alatt is egyre inzultált bennünket. A kultusz-tárca tárgyalásánál többek között így kiáltott felénk:

— *El vagytok adva a zsidóknak!*

Az efféle közbeszólásokat megtelegrafálták az összes vidéki lapoknak, hogy bennünket kompromittáljanak és a nép előtt lejárássanak. Ilyen előzmények után, mikor Jaurés beszéde közben Bernis gróf ezt kiáltotta oda, maga a Dreyfus-szindikátus tagja, ezt vágtam feléje:

— *Maga nyomorult!*

A nagy zajban Jaurés nem hallotta Bernis közbeszólását és kérte őt, hogy ismétlje, amit mondott. Bernis gróf erre még elesebben inzultálta Jaurést. Ekkor nem tudtam többé ellentálni, felugrottam helyemről és az volt a szándékom, hogy a klerikális gróft torkon ragadom. Barátaim azonban közbe jöttek és így csak arczába üthetem tenyeremmel. *Felpofostam, egyébre nem emlékszem,*

Páris, jan. 24.

Bernis gróf és Gerault-Richard között nem lesz párbaj. A szombati szcenának lovagias folytatása egyáltalán elmarad; eddig legalább provokálás nem történt.

Páris, január 24.

Jaurés képviselő a következő kijelentést tette:

— Midőn Bernis gróf inzultusát hallottam, feltett szándékom volt, hogy őt párbajra hívom. Mikor azonban a gyáva és nyomorult ember engem hátulról megtámadott, a lovagias becsület határain kívül helyezkedett, le kellett tehát mondanom első szándékomról. Végeztem vele, nem ismerem őt.

A sajtó és a közvélemény rokonszenve általában Jaurés mellett nyilatkozik.

Páris, január 24.

A kamara ma ismét gyűlést tart, amelynek napirendjén a költségvetés folytatása áll. Valószínű azonban, hogy indítványt fognak előterjeszteni az iránt, hogy a szombati interpellációs vitát folytassák. Ezt megakadályozni nem lehet, de nem is igen akarják, mert a kormány is szeretné, ha mielőbb vége volna az odíozus ügynek és Jaurés is be akarja fejezni szombati beszédjét.

Páris, január 24.

Bizonyos politikai körökben a kamara fejosztatásáról is beszélnek. Ez a hír azonban kevés alappal bír, egyrészt mert a költségvetés nincs megszavazva, másrészt pedig azért, mert ennek a kamarának a mandátuma rövid időn belül ugys lejár.

Páris, január 24.

Méline miniszterelnök szombati nyilatkozatát, mely Dreyfus bűnösségét bizonyítja, a Dreyfus-ellenes lapok nagy megnyugvással veszik tudomásul. A „Siécle” azonban azt írja, hogy azt kellene tudni, vajjon Dreyfus állítélagos vallomása, ha ugyan megtörtént, közvetlen és spontán nyilatkozat-e?

Páris, jan. 24.

A szocialista képviselők a kamara által konstatáltatni szándékoznak, hogy kit terhel a felelőség ama szombaton adott parancsért, hogy katonák szállják meg a Bourbon-palota folyosóit.

Véres zavargások Algirban.

Algir, jan. 23.

A tüntetéseknel megölt ember, aki két gyermek atyja volt, törzsúrast kapott a hátába s egy revolverlövés a fején találta. A halál azonnal beállott. Az izgatottság óriási; a főutczákat csapatok zárják el. A tüntetések kezdetén megsebesültek egyike, egy Cayol nevű körműves egy gyógyszerárban meghalt. Több embert törzsúrásokkal borzasztóan megsebesítettek.

Algir, jan. 23.

A tüntetésekről a következő részleteket jelentik:

Cayol halála, melynek híre délutáni 4 órakor terjedt el, a lakosságban nagy izgatottságot keltett. A tömeg ily kiáltásokat hallatott: *«Meggyilkolnak bennünket! Halál a zsidóknak!»* A tüntetők elkezdtek hat zsidó boltot kirabolni és szétrombolni azok kirakatait. Az árakat ellopták vagy elégették. A vadászok támadást intéztek a tömeg ellen, amely ellenszegült. A csendőrség és a rendőrség nem voltak képesek a rendet helyreállítani. Minden fajbéli hajléktalan és foglalkozás nélkül való emberek megint elkezdtek a fosztogatást. Néhány rendőrgyöngyöt és tisztviselőt nagy zsvivajjal szidalmaztak és bántalmaztak.

A rendőrség letartóztatta azokat, akik a zsidók boltjaiban lopásokat követtek el. Az izraelita hatóságok azt tanácsolták hitsorsosaiknak, hogy ne menjenek ki az utcára, nem is sokan láthatók közülök. Az antisemilák megesküdtek, hogy a két megölt emberért, akik keresztények voltak bosszút állanak. Ujabb zavargásoktól tartanak.

Algir környékéről is tüntetések híre érkezik.

A tüntetők este kilenc órakor a mairie elé vonultak és elénekelték ott a marseillaise-t. Ezután megkísérlették a zsidók boltjainak kirakatait feltörni, amire aztán zuávok léptek közbe. Az ezredes felhívta a tömeget, hogy oszljék szét. A tömeg eltette a hadsereget, kiabálta, *«Le a zsidókkal!»* s aztán a Place du Gouvernementre vonult. 150 embert letartóztattak.

Algir, jan. 24.

A tömeg mialatt a kaszárnyához vonult, ahol a hadsereget éltette, feltörte a zsidó liszt-kereskedéseket, kiürítette a zsákokat, kifosztott még több más üzletet és az árukat az utcára dobálta. A zuávok szuroony-rohamot intéztek a tömeg ellen és szétszórta azt. Eközben többen megsebesültek. A tüntetők a kikötő partokra gyűltek, ahol felgyújtották a zsidók palkás boltjait. A tüzet azonban csakhamar eloltották. Erre a tüntetők a St. Eugen külvárosba vonultak, ahol megrongáltak néhány villát, amelyeknek zsidók a tulajdonosai. A rendőrség megakadályozta, hogy a tömeg a városba visszatérjen, ahol a rend már helyreállt. A csapatok visszavonultak a kaszárnyákba. Kétszáz embert tartóztattak le.

A protestáns bál.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

A protestáns bál egyike szokott lenni a farsang legfényesebb, legelőkelőbb mulatságainak. Így lesz az idén is. Mutatja ezt, hogy a mai bálra eddig több mint 350 szép asszony, és szép leány váltotta meg jegyét. Számos előkelőség megjelenése is emelni fogja az est fényét. Megígérték megjelenésüket a többi közt: Bánffy, Fejérváry, Perczel, Dániel, Darányi miniszterek, Wekerle Sándor, Tisza István gróf és mások.

A bált a Vigadóban tartják.

A bálanyai tisztet a következő hölgyek teljesítik:

Radvánszky Géza báróné, Wlassits Gyuláné, Beniczkyne Bajza Lenke, Bethlen András grófné, Bánffy György báróné, Hegedüs Sándorné, Plachy Tamásné, Teleky József grófné, Münnich Aurélné, Csiky Kálmánné, König Gyuláné, Nagy Jenőné, Lánzy Gyuláné, Gajári Ödönne, Fischer Kálmánné, Dániel Ernőné báróné, Pejacsevich Kálmánné grófné és Mikes A.-né grófné.

Jegyeiket megváltották a mai bálra: Asszonyok: Brennerberg Gyuláné báróné, Borbély Lajosné, Boór Boemiches Gyuláné, Bálint Sándorné, Blaskovich Waldeck grófné, Beretvas Endréné, Radvánszky Antalné báróné, özv. Brodmann Ferenczné, Boloni Ödönne, Dobisz Ágostonné, Dubranitzky Lászlóné, Dobránszky Péterné, Degenfeld Lajos grófné, Ebner Edéné, Falvai Antalné, Földváry Miklósné, Bosthy Forgách grófné, Fekete Gyuláné, Forcher Adolfné, Ferenczy Lászlóné, Fáy Kun Irma grófné, Gajary Gézané, Grégersen Gudbrandné, Gedlicka Antalné, Guoth Sándorné, Heinz Albertné, Hirsch Ida, Hampel Antalné, Hagenmacher Árpádné, Hugonnay Béláné grófné, Hudecz Miksáné, Homan Ottóné, Heinrich Gusztávné, Irsai Györgyné, Illyés Lajosné, özv. Just Ferenczné,

Jriling Konrádné, Kovács Gyuláné, Klamarik Jánosné, Klebelsberg Béláné grófné, Komáromy Lajosné, Klug Nándorné, Lovassyné Szász Jozefa, Lappert Antalné, Lavatha Béláné, Liphay Béláné báróné, Lukács Lászlóné, Molnár Gézané, Maszák Hugóné, Nyirky Lajosné, Papp Antalné, Patay Ferenczné, Pálffy Daun Lipótné grófné, Prónay Róza báróné, Podmaniczky Gézané báróné, Payer Jenőné, Örley Kálmánné, Ragályi Ferenczné, Stessel Jánosné, Szászné Say Thekla, Sárkány Sámuelné, Steindl Imréné, Szász Károlyné, Tirscher Gézané, Tutsek Józsefné, Tolnay Gedeonné, Teleky Gézané grófné, Török Aurélné, Ulrich Edéné.

Leányok: Aischovszky Margit, Andrássy Ilona és Mariene, Bölöni Blanka, Borbély Elza, Bálint Margit, Botka Sárika, Radvánszky Ella báróné, Brodmann Melanie, Dornay Erzsike, Csiky Anna és Erzsike, Dobisz Vilma Dubravicsky Birike, Dobránszky Vilike, Elmer Vilma, Falvay Gizella, Fischer Olga és Stefánia (Győr), Fekete Alicze, Forcher Mariska, Ferenczy Mariska, és Margit, Füzesséry Kornélia és Ida, Faludy Ilona, Gajary Stefike, Gregersen Sarolta és Ilonka, Galgóczy Jolán Gedlicza Emma és Emilia, Guoth Mariska, Harmos Mariska, Heinz Margit, Haendé Vali, Hirsch Lili, Huszár Mariska, Hagenmacher Lili, Homann Biri és Irén, Heinrich Viola és Margit, Jrsai Jolán, Klamarik Maja, Komáromy Ilma, Klebelsberg Valéria grófné, LappertEtelka Lavatha Margit, Lónyay Gabriella, Lukács Margit és Gizella, Maszák, Leona és Viola, Nyiry Margit, Örley Anna, Papszász Katinka, Révay Jolán, Stessel Margit és Róza, Szabó Irén és Margit, Steindl Ida, Szabó Irma és Juliska, Szedenics Jolán, Szilágyi Margit, Szász Margit, Tarnóczy Ida, Teszary Ilona, Thury Gizella Tolnai Vilma, Török Elza, Takács Mariska, Stahl Paula, Svoboda Olga (Salgó Tarján), Simontsits Irma és Ilka, Vass Hortense grófné, Weissenbacher Irén, Wittchen Elza, Waskovics Ilonka.

TÁVIRATOK

ÉS TELEFONJELENTÉSEK.

Az aninai zendülés.

Fehértemplom, jan. 24. (Az Esti Hírlap távirata.) A fehértemplomi törvényszék ma kezdette meg az aninai zendülésből kifolyólag vád alá helyezett 46 vádlott ügyének végtárgyalását. A törvényszék Pescha törvényszéki elnök, továbbá Abrudán és Lászlófy bírákból áll, míg a vádhatóságot Lösch ügyész képviseli. Délelőtt iratokat olvastak fel, dél felé pedig kihallgatták az első vádlottat: Vell Jánost, aki a terhére rótt cselekményt mindenben tagadta.

Naquet Párisban.

Páris, január 24. (Az Esti Hírlap távirata.) Naquet, az ismert boulangista vezér, aki a Panama pör miatt külföldre menekült, tegnapi este ideérkezett.

A hős trónörökös.

Athén, jan. 24. (Az Esti Hírlap távirata.) Konstantin trónörökös egy interview alkalmával hevesen megtámadta Rallis volt miniszterelnököt, aki őt, amikor a matii csata előestéjén Larissában volt, kényszerítette a város feladására — mint mondá — hogy elkerüljék a görög hadsereg új Szedánját és az Athén felé való visszavonulást. Rallis élére állt az ellene irányult mozgalomnak és szemére vetette, hogy gyáva és tehetetlen. A trónörökös a sajtó egy részének a dinasztia ellen való támadásai miatt is igen panaszkodott. Rallis, akit a trónörökösnek Larissára vonatkozó nyilatkozata dolgában megkérdeztek, azt felelte, hogy erről most mit sem közölhet.

Cseh mizériák.

Prága, jan. 24. (Az Esti Hírlap távirata.) A német egyetem után ma

prágai cseh főiskolát is bezárták. Az iskola vezetősége hirdményben tudatja, hogy az előadásokat bizonytalan időre beszüntették.

Edhem Kréta kormányzója.

Kréta, jan. 23. (Az Esti Hírlap távirata.) A legutóbbi incidensek következtében a szultán irádéja Edhem basát, Kánaea főparancsnokát Kandia kormányzójává nevezte ki.

A kandiai kormányzó távirata szerint a Vasvára mellett történt támadás alkalmával letartóztatott embereket egy angol hajóra vitték. Valamennyi börtönbe zárták. Sámos csoport sűrűn követeli a letartóztatottak szabadon bocsátását és heves fenyegetéseket hallat arra az esetre, ha követelését nem teljesítik.

Tollhegygyel.

«Király személye körüli miniszter keresetlik!»

Ez a láthatatlan hirdetés lebeg huszonegy óra óta az előtt, akik a kormányzó székét után epedve vágyakoznak már talán a világ teremése óta.

Most ugyan csak a hét és kilencz koronás miniszterjelöltek vehetők komoly számításba, a polgári és köznemesi fenomenek nem igen pályázhatnak, mert Szögyén-Marich csak egy volt és az is — nagykövet lett, de azért mégis elég élénk a konkurrenzia.

Bánffy Dezső báró a hirtelen elhatározások és a meglepetések embere, aki e mellett föméltóságokkal szokta visszahajgálni azokat, akik reá követek és más egyéb kellemetlenségeket dobálnak.

Igy tehát csak természetes, hogy Szapáry Gyula gróf a jelöltje a miniszterelnöknek.

— Már mi okon jönne Szapáry Gyula? kérdezte ma kételkedve egy szabadelvű politikus.

Az, akitől kérdezte, megadta a feleletet:

— Kérlek alásan, Szapáry Gyula gróf már volt miniszterelnök, pénzügyminiszter, földművelésügyi miniszter és belügyminiszter, tehát még lehet: kereskedelmi miniszter, kultuszminiszter, honvédelmi miniszter és király személye körüli miniszter.

... Hej bizony az ellenzéki kenyér kereserű kenyér! ...

énzt, hogy azonnal juttassa rendeltetési helyére. *Ottocska* átvette a pénzt, el is indult a vasúti állomásra, ahol egy Budapestre szóló első osztályú jegyet váltott. *Asóta nem látta senki.* Sem Nagy-Kartalon, sem pedig a fővárosban.

Schossberger Lajos várt egy napig két napig, aztán, minthogy már gyanusnak tetszett előtte a dolog, feljött az édesatyjához, akitől megtudta, hogy *Ottocska* bizony nem volt nála. A megkárosított földbirtokos egyenesen a rendőrségre sietett és *sikkasztás* miatt feljelentést tett, a hűtlen jószágigazgató ellen.

A rendőrség a legszélesebb körű intézkedéseket tette meg *Ottocska* kézrekerítésére, eddig azonban nem akadt a nyomára.

Városi ügyek.

— *Humorizáló pályázó.* Hideg Pál félegyházi szíjgyártó kérvényt nyújtott be Budapest főpolgármesteréhez, melyben elpanaszolja, hogy neki otthon nem jól megy a dolga, sok az ember és kevés a főka, különben kiszolgált katona a legjobb obszital, hát ezek alapján kéri a nagyságos polgármester urat, hogy adjon neki valami zsiros állást pl.: vízfogyasztási és vízióra ellenőrzőnek. Kérését leginkább azzal indokolta, hogy *hasonlítsa össze a polgármester az ő irását a budapesti főjegyző irásával*, mert az övé is majdnem olyan. A polgármester a kérvényt visszaküldötte azzal az indoklással, hogy jelenleg olyan irásu emberre nincsen szükség.

Rendőri hírek.

— *Halálos végül jötték.* Trnyoczký János napszámos ma reggel *Stopita* Mátyás, *Sobor* János és *Fábrí* István társával a kőbányai-úton a villamos vasúti síneken lökdösődtek, ami közben a 215. számú kocsi közeledett. Daczára a csöngetésnek, az illetők nem hagyták abban az ostoba játékot, sőt Trnyoczkýt a kocsi elé lökték, amely testét összeroncsolta, úgy hogy rögtön meghalt. — A nyomban megejtett vizsgálat konstátálta, hogy a szerencsétlenségnek a napszámosok voltak okai. Ezért *Stopitát*, *Sobort* és *Fábrít* a rendőrség nyomban letartóztatta. A halottat kiszállították a törvényszéki orvostani intézetbe.

— *Eltűnt urinő.* Török Ferencz ny. tábornagynagy bejelentette a rendőrségnek, hogy feleségének nővére *Végh* Karolin három nappal ezelőtt eltűnt. Az illető 58 éves, hajadon, termete nyulánk, arczsine barnás, haja fekete. Távozásakor viseltes szürke ruhát, veres fejkendőt és kék nyakkendőt viselt. A rendőrség minden intézkedést megtett az eltűnt megtalálására.

Törvény előtt.

— *Koronai újabb bűnügye.* Több-ször megirtuk már, hogy *Koronai Krick* Árpád drnak, a halott-rabló orvosnak, egy másik bűnügye is keletkezett, amely épp oly szomorú fényt vet erre az erkölcsileg elpusztult emberre, mint az első. Egy vasúti hivatalnok ebben az ügyben a panaszos, aki azzal vádolja Koronait, hogy a nála letétbe helyezett 4500 frtnyi értékpapirkészletét *elsikkasztotta*. A megejtett vizsgálat alapján a budapesti büntető törvényszék igazoltnak látta a vádat és Koronait *sikkasztás büntette* miatt vád alá helyezte. Koronai nem nyugodott meg e határozatban, hanem a királyi táblához felebbezett. A királyi ítélőtábla a napokban foglalkozott ez ügygyel és hosszas tanácskozás után megsemmisítette a törvényszék határozatát. Együttal elrendelte azonban, hogy az iratok bizonyos homályos részletek kiderítése végett adassanak ki a vizsgálóbíróknak, és csak ezen pótvizsgálat

megejtése után hozzon a törvényszék újabb határozatot. A kir. tábla e határozata alapján a büntető törvényszék vádtanácsa ma kiadta az iratokat a pótvizsgálat megejtése végett *Drill Béla* vizsgálóbíróknak.

— *Megint egy provizió pör.* Nagyon érdekes rágalalmazási pör fog legközelebb lefolyni a budapesti büntető bíróság előtt. A panaszos *Weber* Rezső, a gróf *Eszterházy*-féle hitbizományi uradalnak igazgatója, azzal vádolja *Weiss* Mórt a *Budapesti Lakáshirdető* tulajdonosát, hogy őt a budapesti német herceg *Hohenlohe* János előtt megrágalmazta. Panaszfeljelentésében előadja, hogy ő *Weiss* Mór közbenjárására bérbe adta az *Eszterházy* palotát a német főkonzulátusnak Budapesten, és *Weiss* Mórnak a közbenjárásért a kikötött összeget meg is fizette. *Weiss* azonban nem elégedett meg a szerződés szerű összeggel, hanem még többet kívánt. Elment *Hohenlohe* herceghez, a német főkonzulhoz és bizalmasan közölte vele, hogy *Weber* csak azért adta neki bérbe az *Eszterházy*-palotát, mert ő a herceg részéről 500 forint provizió-jutalmat ígért neki. Kérte tehát a konzult, hogy adja át neki az 500 forintot, mert *Weber* azt már többször sürgette. A konzul bizalmatlanul fogadta *Weiss* előadását, és azt mondta neki, hogy jöjjön fel pár nap múlva, majd akkor megkapja a pénzt. *Weiss* boldogan távozott, mert már szentül hitte, hogy meg van az 500 forint. A konzul pedig sürgős kérdést intézett *Weber*hez, igaz-e az, amit *Weiss* neki elmondott. *Weber* meghazudtolta *Weiss*t és egyttal feljelentést adott be ellene — *rágalmazás* miatt. Az érdekes tárgyalás, amelyen a konzul is meg fog jelenni, február 4-én lesz a büntető járásbírósnál.

— *Sikkasztás adótsit.* Egy előkelő uri családból származó fiatal ember ült ma a vádlottak padján, sikkasztással vádolva. *Enessey* Gábornak hívják. Adótsit volt a kőbányai fogyasztási adóhivatalnál, és mert a szűk fizetéséből nem tellett a dorbézolásra, a hivatalos pénzekhez nyult. Nem tellett bele egyfesz-tendő, a könnyelmű ember már közel 2000 forintnak hágott a nyakára. Az évi ellenőrzésnél rájöttek a hiányra és *Enesseyt* feljelentették. A mai tárgyaláson, amelyen *Fekete* Gyula dr. bíró elnökölt, azzal védekezett, hogy ő oly mértékben iszákos, hogy nem is tudja, mit cselekedett. A törvényszék nem fogadta el ezt a naiv védekezést és *Enessey* Gábornak sikkasztás büntette miatt *másfélvi börtönre* ítélte. Ügyész és elítelt felebbeztek.

— *A zsarolók szabadlábán.* Az ismert zsarolási ügyben a budapesti rendőrség szombat délután tette át az ügyiratokat az ügyészhez és egyttal a törvényszék fogházába kísérték az öt vádlottat, névszerint *Lévainét*, *Barabás* Albertet, *Vogler* Karolinát, *Gerő* Menyhértet és *Tóth* Imrét. Az ügyet *Halász* Lajos alügyésznek adták ki, aki az akták alapos tanulmányozása után fölkereste *Farkas* rendőrtanácsost, hogy töle bizonyos dolgokra nézve szóbelileg információkat kérjen. Miután a vádlottak védői: *Vaisz* Sándor dr., *Falussy* Árpád dr., *Gulhy* Soma dr. és *Klein* Ignác dr. befolyamodtak a törvényszékhez, hogy védeneczeik szabadlábára helyeztessenek, mert a szóbanforgó vád még ha igaz volna is, kriminalisztikus szempontból teljesen jelentéktelen: *Halász* Lajos alügyész indítványt tett oly értelemben, hogy a vizsgálóbíró, mielőtt határozná a szabadlábára helyezés tárgyában, hallgassa ki előbb a foglyokat. *Wiener* Sándor

vizsgálóbíró ez okból tegnap daczára a vasárnapnak, rögtön megkezdte a kihallgatásokat s délután négy órakor be is fejezte azokat. Előállította azután a foglyokat s kihirdette előttük a határozatot, amely szerint mind az öten tüstént szabadlábára helyeztetnek. Érdekes, hogy a rendőrség által nagy hűhóval kezelt bűnperben hozott eme határozatnak az a megokolása, hogy vádlottakat azért kellett szabadlábára helyezni, mert először is csak egy vétségnek mindössze a kíséreltetéről lehet szó; másodsor pedig mert a fogvatartásra egyébként sincs semmiféle törvényes ok.

— *Sikkasztás és párbaj.* *Pogány*, alias *Weimann* Jakó ügyével ma foglalkozott a büntető törvényszék vádtanácsa. *Sós* Kálmán bíró előadása alapján a törvényszék *Pogány* Jakó *Miskli* és egy értékpapír elsikkasztása miatt, 4 rendbeli *sikkasztás büntette*, és ezenkívül egy rendbeli — *párbaj vétsége* miatt vád alá helyezte. *Sós* bíró azonnal kihirdette *Pogány* előtt a törvényszék határozatát. *Pogány* a párbajra vonatkozó határozatban megnyugodott, de a sikkasztásra vonatkozó rész ellen felebbezett. Mint-hogy azonban a bíró ezt a részleges felebbezést nem fogadta el, *Pogány* az egész határozatban *megnyugodott*. Ugye február első felében kerül vég-tárgyalásra.

Különfélék.

— *A kormányzó Budapesten.* Szapáry László gróf fiúmei és magyarhorvát tengerparti kir. kormányzó ma Budapestre érkezett.

— *Jókai regényt ír.* Ez a legújabb irodalmi szenzáció, amelyet maga a költőkirály jelent be az olvasóközönségnek a *Magyar Hírlap* legutóbbi számában. A regénynek czime: *Élműlt Élet*. A regény a *Magyar Hírlap*-ban fog megjelenni.

— *Wahrmann* Bené asszony esküvője. Mint értesülünk, *Wahrmann* René asszonynak *Bereitvás* Andre föld-birtokossal való esketését, egy a polgárit, valamint az egyházat is, a menyasszony *Andrássy*-uti palotájában fogják megtartani. Tudvalevő, hogy a polgári esketést az anyakönyvvezetői hivatalon kívül csakis rendkívüli esetekben engedik meg és így a házasulandó feleknek, hogy a házasság magánlakásban történhessék, diszpenzációért kellett folyamodniok.

— *Lenkei* Bécsben. Az a salto-mortale, amit *Lenkei* Béla dr., a képtolvaj orvos Pozsony mellett a gyorsvonatról megkísérelt, éppenséggel nem sikerült. Miután egy napig a pozsonyi kórházban gyógykezelték, annyira helyreállt, hogy tegnap már Bécsbe szállíthatták, ahova este meg is érkezett. A bécsi ügyészség még ma átszállíttatja valamelyik börtönbe, hogy kétévi büntetését leülhesse.

— *A hevesmegyei szocialisták.* Egerből jelentik: Sajátságos, hogy éppen Hevesmegyében, ebben a tözsgyökeres magyar megyében, melynek lakói éppen szegényeknek sem mondhatók, napról-napra veszedelmesebben terjed a szocializmus. Alig van már község megyénkben, hol több vagy kevesebb szocialista ne volna. A budapesti vezérférfiak lankadatlanul utazgatnak. Az ingadozókat biztatják: *«All-janak össze, háromszázan lesznek és üssék agyon a jegyzőt és földesurakat.»* A népek persze az ily beszéd nagyon tetszik és lépre megy. *Kömlön* e hónap 18-ára nagy központi gyűlés volt hirdelve, de a titkolozások daczára is neszt vette a hatóság és a gyűlésből

